T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/3
KARAR NO : 2017/3
KARAR TR : 20.02.2017

ÖZET: 2247 sayılı Kanunun 14. ve 19. maddelerinde öngörülen görev uyuşmazlıkları-nın oluşabilmesi için ortada farklı görev alanındaki mahkemelerin mevcudiyeti şart olup; davanın somutunda olduğu gibi askeri ve adli yargı yerleri savcılıkları bakımından görev uyuşmazlığının oluştuğu gerekçesiyle Uyuş-mazlık Mahkemesine başvuru yapılabilmesi mümkün olmadığından; 2247 sayılı Yasa'nın 1. ve 27. maddeleri uyarınca BAŞVURUNUN REDDİNE karar verilmesi gerektiği hk.

-
-
-
-

K A R A R

-

Davacı : K.H.
Şüpheli : Y.B.

O L A Y : Karamürsel İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli şüpheli J.Er Y.B.'ın, 22.7.2014 günü başlayıp halen devam eden izin tecavüzü suçunu işlediğinden bahisle soruşturma emri verildiği belirtilerek;

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda, 25.7.2016 tarihli ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklikler sonucunda, Jandarmanın askerî bir güvenlik kuvveti olmaktan çıkarıldığı ve kural olarak Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinden ayrıldığı, Jandarma personelinin askerî görevlerinin sınırlandırıldığı, Jandarma personeline askerî görev verilmesinin istisnai olduğu ve belirli şartlar gerçekleştiğinde ancak askerî görev verilebileceği, Askerî Mahkemelerin Jandarma personelini yargılama görevinin sadece askerî görev verildiği takdirde söz konusu olabileceğinin anlaşıldığı, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesine göre, Jandarmaya sadece Kanunlarla askerî görev verilebilecek ve aynı Kanun'un 15/d maddesine göre, Jandarma personelinin sadece askerî görev verildiği takdirde askerî mahkemelerde yargılanabileceği açıklanarak;

Zorunlu askerlik hizmetini Jandarma Genel Komutanlığı emrinde yapan erbaş ve erler, Jandarma personeli statüsünü kazandıklarından, Jandarma Genel Komutanlığı emrinde görevli tüm personelin işledikleri suçlardan dolayı soruşturma usulünü özel olarak düzenleyen 2803 sayılı Kanun'un 15. maddesi hükmüne tabi oldukları, 2803 sayılı Kanun'un Geçici 5. maddesinde yer alan, "... Jandarma Genel Komutanlığı emrine verilen er ve erbaşlar ile askerlik yükümlüleri hakkında, diğer er ve erbaşlar ile askerlik yükümlülerinin tabi olduğu hükümler uygulanır. " hükmünün, bu durumdaki erbaş ve erlerin işledikleri suçlardan dolayı, Türk Silahlı Kuvvetler bünyesindeki diğer erbaş ve erler hakkında yargılama yapmakla görevli yargı yerini düzenleyen hükümleri de kapsayacak şekilde geniş yorumlanmasının "Tabii hâkim" ilkesine aykırı olduğu, Jandarma Genel Komutanlığı emrinde zorunlu askerlik hizmetini yapan erbaş ve erlerin işledikleri suçlardan dolayı yargılama merci belirlenirken, bu konudaki özel düzenleme olan 2803 sayılı Kanun'un 15. maddesi esas alınarak görevli yargı yerinin belirlenmesi gerektiği, Jandarma Genel Komutanlığının emrine verilen askerlik yükümlüsü erbaş ve erlerin, diğer Jandarma personeli gibi, sadece kendilerine kanunlarla askerî görev verildiği takdirde, bu görevlerden doğan suçlarında askerî mahkemelerde yargılanabilecekleri, bunun dışındaki tüm suçlarından dolayı adli yargıda yargılanmaları gerektiği, şüphelinin eyleminin, Jandarma personeline kanunlarla tevdi edilmiş askerî bir görevden kaynaklanmadığı, bu nedenle 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 15. maddesinin "d" bendine göre, şüphelinin eyleminden dolayı yargılama yapmaya askerî mahkemelerin görevli olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle, Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 9.11.2016 gün ve E:2014/655, K:2016/53 sayılı kararı ile, 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 9, 17 ve 112. maddeleri uyarınca görevsizlik kararı ile soruşturma dosyasının gereği için Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine itirazı kabil olmak üzere karar verilmiştir.

Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 27.12.2016 gün ve Soruşturma No:2016/1845, K:2016/1 sayılı kararı ile, şüphelinin Askeri Ceza Kanunu'nun 66/1-b maddesinde düzenlenen izin tecavüzü suçunu işlediği, söz konusu suçun yerleşik yargı kararlarında da belirtildiği üzere sırf askeri suçlardan olduğu, bu nedenle görevli yargı merciinin askeri yargı mercii olduğu, somut olayda şüphelinin üzerine atılı eylemin izin tecavüzü suçunu oluşturduğu ve söz konusu suç ile ilgili soruşturmanın askeri savcılıkça yürütülmesi gerektiği, kaldı ki şüphelinin halen askerlik sıfatının devam ettiği ve kaçak vaziyette olduğu açıklanarak, 2247 sayılı Kanun'un 14 ve 15. maddeleri uyarınca farklı yargı merciileri arasında meydana gelen olumsuz görev uyuşmazlığının çözümünün Uyuşmazlık Mahkemesi'nce sağlanacağı gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler; Kenan YUMUŞAK, Osman ATALAY, Gökhan KARABURUN, Mehmet AVCIOĞLU, Sevilay TEMİZYÜREK BATIR, Remzi İĞREK'in katılımlarıyla yapılan 20.02.2017 günlü toplantısında; Raportör-Hâkim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, başvurunun reddi yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Mustafa KAYAALP'in başvurunun reddine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.
Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" denilmiş;

Aynı Yasa'nın 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.
(Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmü yer almıştır.
Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinde, şüpheli hakkında "izin tecavüzü" suçu nedeniyle yapılan soruştur-ma sırasında, Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 9.11.2016 gün ve E:2014/655, K:2016/53 sayılı görevsizlik kararı ile soruşturma dosyasının Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığına gönderil-mesine karar verilmesi üzerine, Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 27.12.2016 gün ve Soruş-turma No:2016/1845, K:2016/1 sayılı kararı ile görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca oluştuğu ileri sürülen olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Öncelikle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının saptanması gerekmektedir. Uyuşmazlık Mahkemesince görev uyuşmazlıklarının çözüme kavuşturulabilmesi için ortada, bir yargı yolu uyuşmazlığı bulunması zorunludur. Başka bir anlatımla; iki ayrı yargı düzeni içinde yer alan yargı mercilerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bulunan görevsizlik kararları mevcut olmalıdır.

Anayasanın 9. maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır". denilmiş, böylece yargı organının "bağımsız mahkemeler" olduğu açıkça belirtilmiş olup, ceza yargılamasında iddia makamı olarak adalete hizmet eden, iddia görevini yaparak devlet adına ceza davası açan, daha açık bir ifade ile, suç haberinin kendisine ulaşmasıyla birlikte devlet adına araştırma ve soruşturma faaliyetinde bulunmak, kamu davasının açılmasını gerektiren şartlar oluştuğunda dava açmak ve yürütmek, mahkemelerin verdiği kararları yerine getirmek ve kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmak durumunda olan savcılığın, somut olayda, Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın ve Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen yargı mercilerinden olmadığı ve verilen görevsizlik kararlarının da yargı kararı niteliğinde bulunmadığı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememize gönderilen dosyada, 2247 sayılı Yasa'nın 14. madde-sinde belirtildiği şekilde bir yargı yolu uyuşmazlığı (olumsuz görev uyuşmazlığı) bulunmadığı gibi yine 14. madde hükmüne göre yargı yerlerince verilmiş kesin görevsizlik kararları da bulun-mamaktadır. Aynı Yasa'nın 19. maddesinde açıklanan görevli merciin belirlenmesi için başvurma koşulları da oluşmamıştır. Bu durumda, 2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ :2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili BAŞVURUNUN REDDİNE, 20.02.2017 günü OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Kenan YUMUŞAK	Osman ATALAY	Gökhan KARABURUN

Üye	Üye	Üye
Mehmet AVCIOĞLU	Sevilay TEMİZYÜREK BATIR	Remzi İĞREK